

Fil-Prim Awla tal-Qorti Civili
Onorevoli Imhalled Albert J. Magri B.A., LL.D.

Seduta ta' nhar il-Hamis 11 ta' Ottubru 2001

Citazzjoni numru 1930/99 AJM

Kawza numru 24

Robert Valvo

Vs

Emauel Bartolo

Il-Qorti,

Rat ic-citazzjoni presentata fit-2 ta' Settembru 1999 li permezz taghha l-attur wara li ppremetta li huwa kien xtara minghand il-konvenut "Glastron Boat Model SE 199 Hull No. GLAN 7929K697 equipped with engine 4.3 GS Volvo Penta"; illi l-merkanzija fuq deskritta giet konsenjata lill-attur mhux skond il-kwalita' pattwita u mhux skond il-ftehim; illi l-merkanzija fuq riferita giet korsejata versu hlas ta' tmien telef u erba' mitt liri maltin (LM8400); illi mitlub li jirrifondi lura lill-attur l-ammont ta' LM8400 il-konvenut baqa' inadempjenti u b'hekk kellha ssir din il-kawza; talab li din il-Qorti:-

1. tiddikjara li l-merkanzija de quo ma kienitx tal-kwalita' pattwita u miftiehma.
2. Tordna r-rexissjoni tal-bejgh fuq imsemmi ghar-ragunijiet fuq indikati.
3. Tikkundanna lill-konvenut jirrifondi lill-attur is-somma ta' LM8400 kif fuq riferit.

Bl-ispejjes u interessi legali mid-data tan-notifika tac-citazzjoni kontra l-konvenut li hu minn issa ngunt ghas-subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni, l-lista tax-xiehda u d-dokument ezebit mill-attur.

Rat in-nota tal-konvenut presentata fl-1 ta' Frar 2000 li permezz taghha eccepikka:-

1. Illi t-talbiet attrici huma preskritti u perneti ai termini ta' l-artikolu 1407 tal-Kodici Civili –Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta – stante illi l-azzjoni proposta mill-attur intilfet ghelug is-sentejn minn dakinhar tal-kuntratt, u cioe fl-24 ta' Mejju 1997.
2. Illi t-talbiet attrici huma nfondati fil-fatt u fid-dritt stante li mhux minnu li d-dghajsa de quo ma hiex tal-kwalita' attwita.
3. Illi l-partijiet permezz ta' Klawsoli numru 6 u 7 ta' l-iskrittura ta' bejgh datata 24 ta' Mejju 1997 eskludew kwalunkwe garanzija dwar il-bejgh de quo, salv dak espress fl-istess klawsola.

Rat id-dikjarazzjoni, l-lista tax-xiehda u d-dokument ezebit mill-konvenut.

Rat il-verbal ta' l-udjenza tat-22 ta' Frar 2000 ta' din il-Qorti diversament preseduta meta l-kawza giet mibghuta quddiem din il-Qorti ghas-seduta ta' l-10 ta' Mejju 2000 sabiex tigi trattata u deciza.

Rat il-verbal ta' l-udjenza tad-9 ta' Ottubru 2000 meta l-kawza giet imhollija ghall-provi tal-partijiet dwar l-ewwel eccezzjoni. Hadet konjizzjoni tal-provi u tas-sottomissjonijiet tad-difensuri tal-kontendenti dwar l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni.

Rat il-verbal ta' l-udjenza tad-19 ta' Frar 2001 meta l-kawza giet imhollija ghas-sentenza fuq din l-eccezzjoni.

Ittrattat il-kawza.

Ikkunsidrat:-

B'kuntratt tal-24 ta' Mejju 1997 l-attur xtara minghand il-konvenut opra tal-bahar indikata fic-citazzjoni, attrezzata b'magna Volvo Penta ta' 190 horse power. Il-konvenut jirrapresenta s-socjeta' amerikana Glastron, manifatturi tal-'boat' filwaqt li l-magna li giet istallata fuq l-istess 'boat' hija manifatturata minn socjeta' ohra u cioe Volvo Penta USA li filjali taghha Volvo Penta – Europe, ghandha r-rappresentant taghha f'Malta fis-socjeta' RLR Limited.

Il-'boat' giet lesta minn barra izda ghall-fini tal-garanzija fuq il-magna, qabel ma saret il-konsenja lill-attur din l-istess magna giet "commissioned" mis-socjeta' RLR Limited. U wara li l-magna giet certifikata bhala tajba, l-'boat', bil-magna b'kollox giet kkonsenjata lill-attur u saret r-registration of ownership mal-Malta Maritime Authority

fir-rigward tal-‘boat’ u tal-magna, fis-26 ta’ Mejju 1997. Din ir-registrazzjoni giet effettwata mill-konvenut.

Sussekwentement u cioe ghal habta ta’ Marzu 1998 irrizulta xi difett fil-magna in kwistjoni u meta sar ir-rapport lill-RLR Limited bhala rappresentanti tal-‘manufacturers’ bl-intervent tal-konvenut, dawn accettaw il-‘claim’ taht il-garanzija u l-“magna” giet sostitwita. Peress li l-blokka fejn jkun hemm l-engine u serial no. giet mibdula issa bdew jidhru numri ohra.

Gara pero’ li din il-magna reget zviluppat l-istess hsara bhal l-ewwel wahda. Jidher, sew mix-xhieda ta’ Philip Galea Souchet tal-RLR Ltd, kif ukoll mir-rapport ta’ Reno Spiteri, marine surveyor, li ghamel zewg rapporti fuq dawn il-magni, li din il-hsara, konsistenti f’ sadid u ‘warping’ tal-blokka tal-magna, kien rizultat ta’ dhul ta’ ilma tal-bahar fil-blokka mill-exhaust system. Dan l-ilma kien jidhol principalment, kif issottomettew dawn iz-zewg xhieda, minhabba li l-magna in kwistjoni kienet tqila wisq ghad-dghajsa li tpoggiet fuqha. B’hekk il-parti ta’ wara tad-dghajsa, specjalment meta din tkun mgħobbija, tinsel taht il-livell rakkomandat b’ rizultat li l-ilma jidhol fis-sistema tal-‘exhaust’.

Wara li zviluppat il-hsara fil-blokka li kienet giet rimpjazzata fit-30 ta’ Gunju 1998, l-attur talab li tinbidillu l-magna kollha u cioe bit-‘transmissions’ u l-‘parts’ kollha konnessi mal-magna. Jidher li din it-talba giet accettata ghax kif jghid Philip Galea Souchet, is-socjeta’ Volvo Penta USA, probabilment ghar-ragunijiet ta’ espedjenza kummercjali billi l-Glastron huma klienti kbar tagħhom, bghatet magna kompluta gdida. F’din l-okkazzjoni, skond l-istess Galea Souchet, l-magna kienet ta’ daqs izghar u konsegwentement ta’ toqol inferjuri

ghall-magna originali. Din il-magna qatt ma giet istalla u ghadha tinsab fl-imhazen tas-socjeta' RLR.

L-attur, billi mhux sodisfatt bl-akkwist tieghu, istitwixxa dawn il-proceduri sabiex jigi rizolt il-bejgh tad-dghajsa in kwistjoni u jinghata lura l-prezz li hallas.

Il-konvenut eccepixxa preliminarjament il-preskrizzjoni ta' l-azzjoni a termini ta' l-artikolu 1407 tal-Kap 16 billi l-azzjoni ma gietx proposta fi zmien sentejn mid-data tal-kuntratt ta' l-akkwist. F'dan ir-rgward gew sottomessi diversi argumenti minhabba sew l-involviment tas-socjeta' RLR Limited kif ukoll minhabba l-fatt li l-magna originali tbidlet wara xi zmien.

Wara ezami akkurat tal-fatti kollha tal-kaz din il-Qorti hija tal-fehem li t-terminu preskrittiv impost fl-artikolu fuq imsemmi ma ghandux japplika ghal kaz sotto ezami. Meta l-attur xtara d-dghajsa bil-magna maghha, ma xtarax d-dghajsa ghaliha u l-magna ghaliha. Il-kuntratt li huwa iffirma mal-konvenut kien jirrigwarda kollox flimkien. Issa meta wiehed jixtri dghajsa jippretendi li dik tkun tajba ghall-iskopijiet li tkun intiza u cioe li wiehed jaghmel uzu minnha ghad-divertiment tieghu. Il-fatt li l-magna hija difettuza jwassal ghall-konkluzzjoni li d-dghajsa ma tistax tintuza ghall-iskopijiet li kienet intenzjonata billi d-dghajsa minghajr l-magna ma tistax tintuza. Dan ifisser li separatament minn kull kwistjoni dwar l-magna, il-garanzija fuqha jew l-effetti ta' l-artikolu 1407, bejn il-partijiet hemm certament garanzija li ghadha in vigore u cioe dik ta' hames snin fuq il-boat kif stipulat fil-kuntratt ta' akkwist. Din il-garanzija b'terminu in excess ghal dak li jinghad fil-ligi nostrana hija effettiva in forza tal-provedimenti ta' l-artikolu 1410 tal-Kap 16 li jghid espressament

illi *“il-partijiet jistghu, bi ftehim specjali, izidu jew inaqsu l-effetti ta’ din il-garanzija li tigi mil-ligi”* Il-partijiet ftehm li x-xerrej ikun garantit perjodu ta’ hames snin fuq il-boat. Din il-garanzija ma ghandhiex tkun limitata ghas-semplici tiswijiet strutturali izda ghandha ukoll tkopri kull eventwalita’ ghal meta l-akkwiredent ma jkunx jista’ ghal xi raguni jew ohra mhux imputabli lilu, jaghmel uzu mill-istess dghajsa. Fil-fehma ta’ din il-Qorti in-non uzo tal-boat minhabba nuqqasijiet fil-magna li tiffirma parti integrali mill-kuntratt tal-bejgh u tal-istess boat, huwa kopert b’din il-garanzija u konsewgentement it-terminu preskrittiv ghadu ma ddekorrix.

Ghal dawn ir-ragunijiet il-Qorti tichad l-ewwel eccezzjoni sollevata mill-konvenut izda fl-istess hin tissugerixxi lill-partijiet li, in vista tal-fatt li tinsab hawn Malta magna gdida tajba ghall-uzu fuq d-dghajsa in kwistjoni, li dawn jaslu fi ftehim bonarju u b’hekk l-attur jkollu l-godiment tad-dghajsa u jigu evitati hafna spejjes ulterjuri.

Spejjes riservati ghall-gudizzju finali.

Onor Imhalled Albert J. Magri